

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10/1/28-2/1978

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

περί συλλογῆς ὕλης διὰ τὴν σύνταξιν Λαογραφικοῦ
᾿Ατλαντος τῆς Ἑλλάδος

Ἀποστέλλεται συνημμένως ἐρωτηματολόγιον διὰ τὴν σύνταξιν Λαογραφικοῦ ᾿Ατλαντος τῆς Ἑλλάδος, ὃ ὁποῖος θὰ ἀποτελέσῃ κατόπιν μετὰ τῶν ὁμοίων ἐξ ἄλλων χωρῶν τὴν βάσιν τῆς συνθέσεως εὐρυτέρου Εὐρωπαϊκοῦ.

Τὸ ἐρωτηματολόγιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον παρακαλοῦμεν νὰ ἀναγνώσῃ μετὰ προσοχῆς, ἀφορᾷ: α) εἰς ζητήματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν σποράν, τὸν θερισμὸν καὶ τὸν ἄλωνισμόν, πρὸς δὲ καὶ διὰ τὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐν χρήσει μέχρι τοῦ 1920 (ἢ εἶναι καὶ μέχρι σήμερον) κατὰ τὰς ἐργασίας ταύτας, ὡς καὶ τὰ συνδεδεμένα πρὸς αὐτὰς ἔθιμα (ταῦτα δύνανται νὰ εἶναι ἐν χρήσει ἀκόμη καὶ σήμερον)· β) εἰς πυρᾶς (φωτιές), αἱ ὁποῖαι ἀνάπτονται εἰς δημοσίους χώρους (π.χ. εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωριοῦ ἢ εἰς τὸν περίβολον τῆς ἐκκλησίας, εἰς σταυροδρόμια κλπ.), εἰς τινὰς δὲ τόπους καὶ ὑπερπηδῶνται δι' ὑγείαν κλπ. τῶν κατοίκων.

Αἱ πληροφορίες διὰ τὴν πλήρη καὶ ἀκριβῆ συμπλήρωσιν τοῦ ἐρωτηματολογίου συνιστᾶται νὰ ζητηθοῦν ἀπὸ ἀρμόδια πρόσωπα, ὡς τοιαῦτα δὲ ἐκ τοῦ γεωργικοῦ καὶ τοῦ ποιμενικοῦ πληθυσμοῦ εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα διατηροῦν ἀκόμη ἐν χρήσει ἢ εἰς τὴν μνήμην των πιστότερον τοὺς παλαιότερους τρόπους τῆς καλλιέργειας καὶ τὰ σχετικὰ ἔθιμα, ὡς ἐλέχθη ἤδη, μέχρι τοῦ 1920, παρὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἀργότερον τοῦ σιδηροῦ ἀρότρου διὰ τὴν σποράν, ὡς καὶ μηχανῶν διὰ τὸν θερισμὸν καὶ ἄλωνισμόν.

Ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ χρονικοῦ ὁρίου, ἦτοι περὶ τοῦ γεωργικοῦ βίου καὶ τῶν πυρῶν μέχρι τοῦ 1920, προκύπτει ὅτι αἱ σχετικαὶ πληροφορίες δεόν νὰ ζητηθοῦν ἀπὸ πρόσωπα εἰς ἡλικίαν ἄνω τοῦ 50οῦ ἔτους.

α) Προτού επιχειρηθῇ ἡ καταγραφὴ τῆς ἀπαντήσεως εἰς ἕκαστον ἐρώτημα, συνιστᾶται νὰ προηγηθῇ εἰς ἰδιαιτέρον τετράδιον λεπτομερὴς περιγραφή τοῦ γεωργικοῦ βίου ἀπὸ τῆς προετοιμασίας διὰ τὴν σπορὰν τῶν δημητριακῶν μέχρι τοῦ ἄλωνισμοῦ καὶ τῆς ἀποθηκεύσεως αὐτῶν. Εἰς τὴν ἐκτενὴ περιγραφὴν αὐτὴν τῶν γεωργικῶν ἀπασχολήσεων εἰς κάθε τόπον μέχρι τοῦ 1920 καὶ μετὰ τὴν χρονολογίαν αὐτὴν μέχρι σήμερον (τὴν περίοδον 1921—1968) δεόν νὰ σημειώνωνται αἱ μεταρρυθμίσεις ποῦ ἔχουν γίνεῖ (δηλ. ποῖα νέα ἐργαλεῖα ἔχουν εἰσαχθῇ, π.χ. τροποποιήσεις τοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς σιδηροῦν, νέα σκαφικὰ ἐργαλεῖα, μηχαναὶ σπορᾶς, θερισμοῦ καὶ ἄλωνισμοῦ κλπ.) καὶ ἀπὸ ποῖον ἔτος περίπου, νὰ παρατίθεται δὲ καὶ σχεδιαγράφημα ἢ φωτογραφία τοῦ ἀρότρου, τοῦ ζυγοῦ, τοῦ ἄλωνιου, τῶν ἄλωνιστικῶν μέσων, τῶν διαφόρων σκαφικῶν ἐργαλείων (διὰ τὴν σκαφήν, τὸ διβόλισμα, τὴν ἱσοπέδωσιν τοῦ ὥργωμένου ἀγροῦ), τῶν σκευῶν μετρήσεως τῶν δημητριακῶν (σίτου, κριθῆς κλπ.) κ.ἄ.

Ἰδιαιτέρα δεόν νὰ καταβάλλεται φροντίς, ὥστε ἡ περιγραφή νὰ γίνεται, εἰ δυνατόν, εἰς τὴν γλώσσαν (διάρλεκτον) τοῦ τόπου, πρὸ παντὸς δὲ νὰ παρατίθεται ἡ τοπικὴ ὀρολογία διὰ τὰς ὡς ἂν ἐργασίας, ἐπίσης τὸ εἰς ἕκαστον τόπον ὄνομα τῶν ἐργαλείων καὶ τῶν σκευῶν, ὡς προσεῖται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται, π.χ. τοῦ ἀρότρου, τοῦ ζυγοῦ, τοῦ ἄλωνιστικοῦ μηχανήματος κ.ἄ.

Εἰς τὸ τέλος τῆς περιγραφῆς νὰ σημειώνεται ἀπαραιτήτως ὁ τόπος ὅπου ἐγένετο ἡ συλλογὴ, τὸ ὄνομα καὶ ἑπώνυμον τοῦ πληροφορητοῦ γεωργοῦ ἢ ποιμένου (ἐπὶ γυναικὸς καὶ τὸ πατρικόν της ἐπίθετον, π.χ. Μαρία Κ. Καραχάλιον, τὸ γένος Δημ. Κοντοπόδη), ἡ ἡλικία ὡς καὶ αἱ γραμματικαὶ γνώσεις ἐκάστου. Ἐπίσης τὸ χωρίον ὅπου οὗτος ἐγεννήθη, ἂν δὲ ἐγεννήθη εἰς ἄλλην περιοχὴν, τὸ ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον ἐγκατεστάθη εἰς τὸν τόπον ὅπου γίνεται ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἐρωτηματολογίου. Ἐπὶ προσφύγων ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, Ἀνατολικῆς καὶ Βορείου Θράκης, ἐκ Μοναστηρίου Γιουγκοσλαβίας ἢ ἐκ Βορείου Ἑλπίρου, νὰ σημειωθῇ ἐπακριβῶς ὁ τόπος ἀπὸ τὸν ὁποῖον οὗτοι κατάγονται καὶ πότε ἀκριβῶς ἐξεπατρίσθησαν (τὸ ἔτος 1923, προηγουμένως ἢ κατόπιν ;). Αἱ πληροφορίες ἐκ τῶν προσφύγων τούτων θὰ ἀφοροῦν οὕτω τὸν γεωργικὸν βίον εἰς τὸν τόπον των πρὸ τοῦ 1922.

Σημειώσατε ἐπίσης ἐν τέλει ἐντὸς ἀ γ κ υ λ ῶ ν [   ] τὸ ὄνομα σας, ὡς συλλογέως, τὴν ἰδιότητά σας καὶ τὴν χρονολογίαν ἐκτελέ-

σεως τῆς συλλογῆς' (π.χ. Κωνστ. 'Ι. Δημητρόπουλος, διδάσκαλος. 'Η συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ τῆς 13—17 Νοεμβρίου 1968).

Μὲ βάσιν τὴν λεπτομερῆ περιγραφὴν αὐτὴν εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς εἴπομεν, θὰ ἔχῃ ληφθῇ ἀπαραιτήτως ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἐρωτηματολόγιον, θὰ καταγραφοῦν κατόπιν μετὰ προσοχῆς αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὰς ἐρωτήσεις εἰς αὐτό, θὰ παρατεθοῦν δὲ καὶ σχετικὰ σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίαι.

Νὰ καταβληθῇ ἰδιαίτερά προσοχὴ πρὸς συλλογὴν τῆς ὡς ἄνω ὕλης καὶ ἐκ τῶν συνοικισμῶν προσφύγων, ὡς ἐλέχθη, πλὴν τῶν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῶν ἐξ Ἀνατολικῆς Θράκης, Βορείου Θράκης (ἦτοι Μελενίκου, Νευροκοπίου, Φιλιππουπόλεως, Ἀγχιάλου κ.ἄ.) καὶ ἐκ τῶν προσερχομένων ἐκ τῆς περιοχῆς Μοναστηρίου (Βιτόλια) καὶ Βορείου Ἠπείρου (Ἀργυροκάστρου, Δροπόλεως κλπ.).

β) Ἀντιστοίχως πρὸς τὰς πληροφορίας περὶ τοῦ γεωργικοῦ ἐν γένει βίου, ὡς ἄνωτέρω, παρακαλεῖται ὁ συλλογεὺς, ὅπως ἀναφέρῃ ἔτι εἰς ποίας ἡμερομηνίας τοῦ ἔτους καὶ περιτάσεις (π.χ. τὸ ἑσπέρας τῆς 23 Ἰουνίου ἢ τῆς 31 Αὐγ., τὰς Ἀπακρῶς (ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυροφάγου), ἑσπέρας τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων, κατὰ τὸ Πάσχα κ.λπ.) ἀνάπτονται φασιεῖς εἰς δημοσίους χώρους, αἱ ὁποῖαι ὑπερπηδῶνται ἢ λαμβάνουν χώραν χοροὶ περὶ τὴν πυρὰν κλπ. Εἶναι ἀναγκαῖα ἡ λεπτομερὴς περιγραφή τῶν ἐθιμικῶν πυρῶν τούτων, ὡς πρὸς τὴν ἡμερομηνίαν, τὸν χρόνον ἀφῆς αὐτῶν, τὰ τελούμενα κατ' αὐτὰς καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς δοξασίας τοῦ λαοῦ. Ἐπίσης ἂν τελοῦνται καὶ σήμερον ἢ ἂν δὲν γίνωνται, πότε ἔπαυσε τὸ ἔθιμον.

γ) Ὅπου εἰς τὸ ἐρωτηματολόγιον δὲν ἔπαρκεῖ ὁ κενὸς χώρος διὰ τὴν καταχώρισιν ἐκάστης ἀπαντήσεως δύναται ὁ συλλογεὺς νὰ χρησιμοποιήσῃ πρόσθετον φύλλον χάρτου, σημειῶν ὅμως ἐπ' αὐτοῦ τὴν σελίδα καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐρωτήματος εἰς τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ἡ προσθήκη.

δ) Ἡ συλλογὴ, ὡς ἄνωτέρω, τῆς ἐν λόγῳ ὕλης καὶ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἐρωτηματολογίου παρακαλοῦμεν νὰ ἐκτελεσθῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς παραλαβῆς του καὶ ἐπιστραφῇ τὸ ἐν λόγῳ ἐρωτηματολόγιον μετὰ τοῦ χειρογράφου τῆς συλλεχθείσης ὕλης εἰς τὸ Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λογογραφίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Θήμητρα..
(παλαιότερον ὄνομα: Αράπη...), 'Επαρχίας... Γρεβενῶν
Νομοῦ... Γρεβενῶν.....
2. 'Ονοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Βαβίλειος
Πελιδῆς..... ἐπάγγελμα Θισιάευλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Κορυπερῶν... Γρεβενῶν.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... 5.....

3. 'Απὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... Γεωργίος Καρδαράς..
27. εἰς τὸν τόπον... 62 ἔτη.....
ἡλικία... 62... γραμματικαὶ γνώσεις... Δ' Δημοτικῶν..
..... τόπος καταγωγῆς Θήμητρα..
Γρεβενῶν.....

β) Πατριάρχης Σπυρίδωνος Τραπεζιῶν Εὐμ. Αἰδίας

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Ὁδὴ ἑυταβί, μωροσὺν, ἐκαστὴ καὶ ταιμὸς, ἐκαλλιερῶδες
ἡ δὲ ὁμοῦς ἑυταβί ἦταν διὰ βοσκὴν καὶ μινίων, διότι ἦτο ἀδιανέμειος
ἡ ἑυταβί
'Υπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ἐχρηθὲν μωροσὺν καὶ ταιμὸς ὁ βοσκοσῶν ἦταν
ἀριστερός
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ('Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Ἀγῆμεν ἐκ τῶν μέρων
προερχόμενον ἐκ Ἀλβανίας, ὅστις ἔκην μεγαλὴν χωρὶα ἐξ ὅ
καὶ τὸ ὀνομαζομένον ὄνομα τοῦ χωρίου «Αράπη»
- 3) 'Ο πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Συνέβαινον. καὶ τὰ δύο.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; .....

.. Συγχρόνως καὶ εἰς τὰ δύο .....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τήν γεωργίαν ; ... Δὲν ἀπώρχον. οὔτε ἀναρχον. βιοτέχναι

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; .....

.. Δὲν ἀπώρχον. τσιφλικιοῦνται. ἢ ἐνταῖς τοῦ ...

.. μὲν ἢ το. χαλλιέρητος .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι κλπ.) .....

Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

.. οἱ τὰ ἐκαλοῦντο ἢ ἐνταῖς ὀνομάζοντο. χονδμετιαρῆσι

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; καὶ τὰ δύο

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθοῦ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

.. Ἐχρησιμοποιοῦντο. ἐργάται. ὡροερχόμεναι. ἐν δευτέρῳ, ἢ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, διὰ βίωσιν, θέρισμα, διὰ φορὰς τοῦ ἔτους ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

... Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... Μετὰ το 1950. ὠφελήθησαν. γιὰ ἔκτες,

μαῖνα, βαμβάκια καὶ ἐν Γερμανίᾳ καὶ Αἰθιοπικῇ

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται. Ναι. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

ἕως τοῦ 1950. με φυτικὴν. κόπρον.. Μ. ἐν τῷ 1950. με λιθολάβματα.....

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..... τοῦ 1950 .....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Χρὺς τοῦ 1952. μὲν μὲν.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ..... ἡ τῶν μονόφτερων καὶ δίφτερων μηχανῶν

ἐκ τῆς ἐκτεταμένης τοῦ χωματῶρος τοῦ κάτω καὶ τὸ ἐμποδίζον νὰ φύγῃ. Ἡ ἀπορριμμένη τὴν ἐγίνετο ἐν Γερμανίᾳ

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ..... 1946.....

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... 1950.....

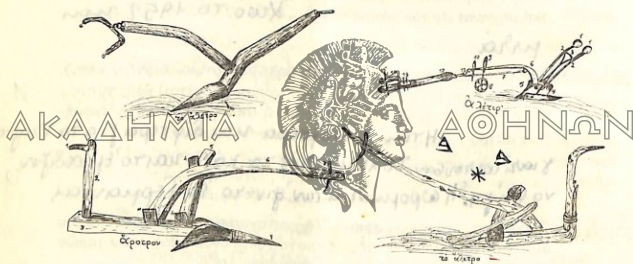
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1950.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .....1953.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

Καὶτε ἄλλοι τινες μόνος μετὰ βοήθεια μερικῶν
ἡλωτῶν.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

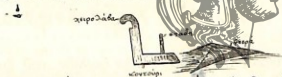
Τὸ ὕνι ἦτο βιθνηρὸν μιᾶς μορφῆς δι' ὅλους τοὺς
ἔργασι, ὅμοιον μέ. το. εἰς κοινὸν καὶ ἑτέρω

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .....

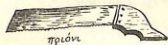
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἡ σιδηρῶν; .....

Ἦτο ξύλινος καὶ τὸ ὕνι βιθνηρὸν .....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.) .....

Πριόνι, βιθνηρὸν, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι.
καὶ βιθνηρὸν καὶ ἑτέρω .....

πριόνι

ἀρίδι

ἐνὶ ἡ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

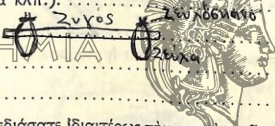
8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. Δυο γέρα ζῶα. Βόδια. ἢ ἑλληγχα

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; .. Πάντα ε. δύο ζῶα .....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; Λιὰ τὰ Βόδια ἦτο. ἀναγκαῖος ὁ ζυγός .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). .....

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). .....

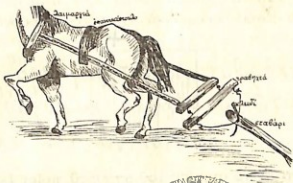
Κουλλοῦρι. καὶ ἦτο. ξύλινον.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζῶου ; οὐδὲποτε δι' ἑνὸς ζῶου

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

ἔξοφρον. τιν. βελων. πιν. ομοίον. φέρει. το. μαρτυρῶν
εἰς αὐτὴν τὰ ἀποτρον. ἄλλὰ τὰ. ἡδὺ. ἦσαν. δύο..

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) ; 2) γυναῖκα ; 3) ὑπέρχτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν πόπον σας. Ἄνδρες, ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ χουδμεκιάρης (ἐργάτης).....

- ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΙΧΙΔΙΟ ΕΙΣΙΝ ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Ὁ ἴδιος γὰρ εἶμι, καὶ μετὰ τοῦ διδμυροῦ ἀποστόλου. μετὰ τὴν δια-
φορὰν, ὅτι ὁ μὲν ἦτο μικρότερος, καὶ τὰ φῶς κατέδιδεν ἐξ αὐτοῦ τῆς
οὐρανόθεν

- 3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (ή το ζώον) κατά το ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

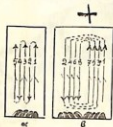
Πήρανταν μονα τους. Όσα ήταν νεα και άωτρα
ταΐζονταν από τα κέρματα με χρυσινιά και τα τραβούζω

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὅταν ἔχρηται μοιροειδῶς ζύλινος ἄροτρον ὡς κατωτέρω τοῦ...
 σχεδιάγραμμα (α). Μὲ βιδωτὸν ἄροτρον ὡς τοῦ σχεδίου β.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.) ; Σέ βωορίεῃ ἢ τοῖς μαθεβωορία εἶχε...
 βολάτας τοῦ βωορίε...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

ἢ ἐχωρίζετο μὲ οὐλακιάν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; ... Δὲν ὑπάρχει τέτοια συνήθεια...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

... ἔνα ὀργωμα πὰ ὠρωταβρόχαι... καὶ ἔνα -
... λῆτα ὀργωμα... καὶ ἔνα... ὅτῃ βωορὰ καὶ
... γενομένη το διβόλισμα.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... ἔχονταν δύο ἢ τρεῖς φορές ὀργωμα ὠρὶν
... αὐτοφύτευμα.....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

... ὅταν ὀργωται μετὰ τῶν παθιφένων ἑνα χρόνον
... ἡμέρα... ὅτῃ φήνουν καὶ ὅταν.....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... Δύο... τὸ Φθινόπωρον.....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .....

... ὁ βωοροχτορὸς ἔχοντι μορφαίετο καὶ τῶρα
... ὠλήν... τούτου καὶ οἱ βωορτορὸς μηχανές....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρη, τὰ πτερὰ (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

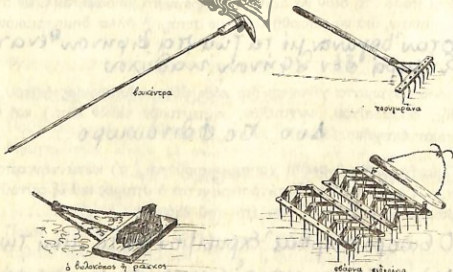
Μὲ τὴν δύστρον ἢ ξιλαργίδερον.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων.)

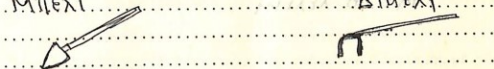
Δὲν ἔμεινεν ἄγρος χωρὶς νὰ ὀργωθῇ διότι τὰ
ἔδαφος ἢ τοῦ ὁμαίου.....

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Μπέλι ..... Διμέλι .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν
... τὸν βοηθοῦσε ... ὁ βοηθός ... εἰς ὅρεις τὰς δουλείας
... τοῦ χρειαζομένου τοῦ ὄργουμα, ...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
... Δὲν ἐκαλλιεργεῖτο. οὔτε καλλιεργεῖτο
... ὡς πλ. ὀσπρία. ὡς πλ. ἡλαιοῦν, τὰ ὀσπρία ἐδωρὸντο
... ὡς πλ. ὀσπρία. ὡς πλ. ὀσπρία, ὡς πλ. ὀσπρία, ὡς πλ. ὀσπρία.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ....
... Δὲν ἐκαλλιεργεῖτο. οὔτε καλλιεργεῖτο. διὰ τροφὴν
... ζώων. ὡς πλ. ἐκείνων. τῶν διὰ τοῦ κριθῆς...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.
... Δὲν ἐφύτευοντο. καλλιεργεῖτο
... φεωρούμεν, οὔτε καὶ σήμερον .....

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

...Μέ.τὸ.λελίμ...

Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα)... **Κ.Ο.Β.Θ.**

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάστε αὐτήν)...
Στὸ.λελίμ.μαί.εἴτην.κοβα.ἦτο.ὁμαλὴ.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάστε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

Τὸ.βιδερένιο.λεπ.των.κοβα.μαί.τὸ.ξύλο.
Κ.Ο.Β.Θ.ΣΥΛΟ.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) ὁ κιδερός.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) .... ὄχι (κριθαρι-βιταρι)
μόνο τοῖς τροφῆς τῶν ζώων καὶ αὐτὰ ὄχι ὅλες τις φορές

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σικάλις κλπ. ἐν ὑψ. 20-30 ἰντσ. ἀναλόγως
τοῦ ὕψους.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).....

ἀκαδημία σταχιά ἀοήνων

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξιές,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ;... ὁ θερίτης βάγει μᾶτω τὰ
χερῶν καὶ ὁ δέτης ἐρχεται ἀπὸ μιστὰ
καὶ τὰ δίνει.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς).....

ὅμοιο ἢ τρὶς χειρὲς ἢ παραμετριβίς ταυροδε-
τούνται μαζὶ τὰ στάχυα κιντῶνται οἰκίαι
πρὸς τὸ ἴδιο μέρος.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *θερισταί* .....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ; .....

Ντόωιοι.. ἄνδρες.. καὶ γυναῖκες .....

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι· μὲ ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

*Μαρί.. μὲ τὸ φαγητό.. αἰρίαν.. καὶ
ἡμερομίσθιο... 80-100 δραχμ. μ.έξ.* .....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντο τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

*Στὸ αριστερὰ χέρι καὶ ἐν τὸν ἀντίχειρα..
δὲν φοροῦσαν τισὸς.. ὡς καὶ ἐν τῷ δεξιῷ χέρι..
μὲν ἐν τῇ ἑξῆς.. ἡ δὲ δεξιά χεὶρ φοροῦσαν μίαν
θήκη.. ἐν τῇ δεξιῇ.. φοροῦσαν μίαν..*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

...τοῦ θερισμοῦ νὰ ἀρχίσῃ...
...τῇ Παρασκευῇ.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον.....

...φτιάχνουν ἓνα βτανρό πρὸς τὸν δέσιμον..
...δράμω καὶ πρὸς τὴν ἀφαιρτικὴν εἰς τὸ χωράφι..
...καὶ ἓνα ἄλλο βτανρό ἢ χύνη πρὸς τὴν ἀφαιρτικὴν..
...ὅτι βωτῇ.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

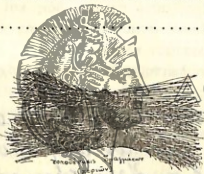
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἐπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

...κάθε βράδν ἢ πρὸς τὴν ἑσπέρην..
...μὰ νὰ μὴν κριθῇται καὶ ἐπὶ τὰς.....

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

..Ο. Δέσις.. μὲ δεματικά πού τὰ ἔχονε
..βρώ.. μὲγάλη.. μαλακὰ βιταρίου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;.....

..ἔδεματιάζοντο.. 200-500 ^{δεμάτια} εἰς φείαν...
..δεματικά.. μαι.. ἐτοποθετοῦντο.. τὸ ἕνα..
..ἐσθάνω.. ἐπὶ ἄλλο.. ἐπὶ μύλο.. μετὰ στάχυι
..πρὸς τὸ κέντρον.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....*Θεὸν. ἰθαρχον*.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

.....*Θεὸν. ἰθαρχον*.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνήθιζτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

*Συνέρχονται τὰ βοσκόμενα... θύωνται καὶ
τὰ βιτάρια... κατὰ τὸν Ἰούνιον... ἐκωλύμενο βό-
ναι... περὶ μὲ μηχανῆς... τὰ ἄφηναν ἐπὶ χωράφι
τὰ ἱσχυροῦ καὶ μετὰ τὰ μετέφερον κ. μεταφέρουν καὶ
τὰ βιτάρια ἐπὶ τὴν αὐτοῦ μηχανή*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.)... *τὸν Ἰούλιο μετὰ τὴν χορτομηχανή*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἐξάδελφ. οἰκογένεια. ἔρχε. τοῦ ἀλώνι. της

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἀπὸ 20. Ἰουνίου καὶ ἔληξε κατὰ τὰ μέσα. Ἀπριλίου.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Χωματάλωνο. Ἐγένετο ξύσιμο. τοῦ χορτῶν. με τῶν
καὶ κατόπιν. ἀλεφθῆναι με μύρον. ἀρελαίδος

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

Ἐγένετο. μαθηρικῶς. τοῦ ἀλωνιστοῦ. αὐτοῦ.
Με χορτῶν. καὶ ἐπαλείψις. τοῦ δαπέδου. με
μύρον. ἀρελαίδος.

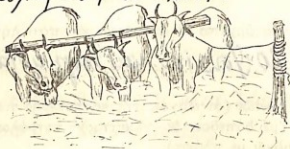
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

Ἐγένετο. ὅλας. ταῖς. ἡμέρας. ἀπὸ. Τρίτης
κυριακῆς. ταῖς. ὡρῶν. καὶ. ὥρας.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

ἤρχιζε ἡ τοσσοῦτε μ.β. ἀπὸ τοῦ ἐκτείνου. ....
(ἀπὸ τοῦ ἐκτείνου) μετὰ τὰ κ.α. ἀπὸ τὰ ἐκτείνου καὶ
ἡ ἐκτείνου μετὰ τὰ κ.α. ἐκτείνου μετὰ τὰ
ἐκτείνου μετὰ τὰ κ.α. ἐκτείνου μετὰ τὰ κ.α.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιστου ξύλινος στῆλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηλὴν
στρουλουργας, δουκάνη, βουκάνη κα.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. ....

ἤρχιζε ἡ τοσσοῦτε μ.β. ἀπὸ τοῦ ἐκτείνου (1-2). Οἱ ἵπποι ἐκτε-
νίζοντο χωριστὰ μετὰ τὴν ἐκτείνου. Ἐκτείνου τῶν
ἐκτείνου τῶν ἐκτείνου ἵππων ἐκτείνου ἐκτείνου (ἐκτείνου)
ὅτι ἐκτείνου μετὰ τὰ κ.α. ἐκτείνου μετὰ τὰ κ.α. ἐκτείνου μετὰ τὰ κ.α.
ἐκτείνου μετὰ τὰ κ.α. ἐκτείνου μετὰ τὰ κ.α. ἐκτείνου μετὰ τὰ κ.α.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῆλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιστου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἑκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

1. *Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 2. *Curculionidae* (Colorado potato beetle)

A black and white illustration of a book with a decorative cover and a bookmark. The book is open, showing its pages and a bookmark. The cover features a circular emblem with a figure. The text "AKADHMIA" is visible on the left and "BOHNON" on the right, likely part of a larger title or name. The illustration is signed "S. K. 1911" at the bottom.

Μετά το 1920. και μέχρι το 1950, χρησιμοποιείται το θρόνο
υπερήκων οι δονάντες. ως το λιωτέρω 6x ή 7x. Στο πάνω
μέρος. υπάρχουν δόντια επιδηύρου ή 6 τουρνάρας (Πέτρας)
διαστάσεις. 15 μ. μήκος. και 1 μ. πλάτος.....

— 21 —

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ἀπὸ 10 π.μ. ἕως 5 π.μ. τὸ πρωῒ καὶ διευθετο
κατὰ 3 μ. τοῦ ἑσπέρου .....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

τοῦ διμυλίου .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; .....

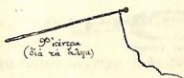
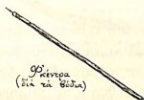
Ἐρρίκονται μὲ τοῦ διμυλίου ἐν τῷ ἀλώνι .....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) .....

τοῦ καμιντοῦ. Ἦτο βέρτρα ἐν ξύλῳ. μήκος 1 μ.
καὶ 1/2 μ. πλάτος 6 καὶ 1/2 μ. ἄκρον ἐν ξύλῳ. μήκος 1/2 μ.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (*Ὑν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . . . . .

Σηρώσε με δαυνισοῦ... Μις. β. γρω. β. πύρ. ὑμ. ἐρ.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Nepri

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχον αόκλημη) ειδικοί άλωνιστοί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωναροί καὶ ἀγωγάτες), αἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἄλωνισμόν . . .

Καὶ ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς καὶ οἱ λαομαθῆναι οἱ,
οἵτινες διέδωκεν. Ἰω. 4. ὁ ἀγνιστὸν καὶ ἐν πολλῇ
γεωργίᾳ ἀνέβησαν. Πῶς ἀγνιστὸν.....

- 18) Πλήν του μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

...στον πρην. Κόωνος.....

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

...κόσμων. Καλεσμένης το θυγατρ. 10. Πλάτων
Μήνας 40. Πόντ. Πλάτος 12. Πόντ. Ξημέρα 7. Ξημέρι
(κυνηγίων) με λαβών

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

Ἐξήντο... εἰς τὸ ἀλώνι... (βίτον, κριθῆς, φακῆς, μαιῆων)

κόπανος στρογγύλος

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

Ἰσχυρὸν... μισθὸν... τοῦ... ἀπομνηστείου... ἢ διὰ τὴν ἐργασίαν...
...δύο... ἢ... τοῦ... ἀπομνηστείου... ..

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

... Διὰ τὴν... διὰ ἐνδοχῆς... ἐπὶ τοῦ ἑδαφους.
... διὰ τὴν... διὰ τὴν... διὰ τὴν...
... διὰ τὴν... διὰ τὴν... διὰ τὴν...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

... διὰ τὴν... διὰ τὴν... διὰ τὴν...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυς, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ; (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦνται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

... διὰ τὴν... διὰ τὴν... διὰ τὴν...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Εἰς αὐτὸν ὡς τὸν ἀνέμισμα
ἐπὶ τὴν ἑλκυστήν. ὅπως
ἐπὶ τὴν ἑλκυστήν. ὅπως
ἐπὶ τὴν ἑλκυστήν. ὅπως

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ τὸ καρπορόν. καὶ μὲ τὸ φτυάρι.
ἐπὶ τὴν ἑλκυστήν. ὅπως

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρες. καὶ γυναῖκες

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Εἰς τὴν ἑλκυστήν. ὅπως
καὶ ἐν τῇ ἑλκυστήν. ὅπως

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῆσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

.....
.....
.....
.....

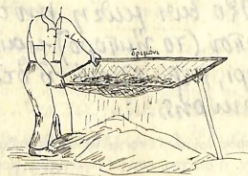
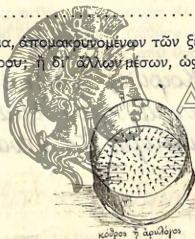
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμεῖναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

... Μιλό... ἔρμιονι... καὶ... ἐν βινεχείᾳ... μέλ.
... ψιλό... κόσκινον.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κόσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

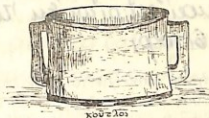

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρη, ἐρμιόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Πρὸ τοῦ 1920 ἦταν τὸ τρίτον θύο ὁ τοιμαυῖρης
μαὶ ἕνα ὁ μωῆης... Μετὰ τὸ 1920 ἦν ὁ τὸ
θεμελιῶν ἡρχετο ὁ δημοσιότης ἐπὶ ἄλλων... Μετὰ τὸ τὸ γὰρ
τὸ ὁμοῖον χυροδοθεῖ 11-12 ὁμοῖοις ἄχρημα

ταχρί
ξύλινον ἢ
βιδυρὸν

2) Ποία ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) .....

... Παισιδιάτιμο, Ἀγροφυλακιάτικο, γυφτιάτιμο,
ἀλωνιάτιμο .....

... ταχρί, ξύλινον ἢ βιδυρὸν .....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) . Εἰς τοὺς οἰκίας, ἐν ταῖς ἀμφοδάραις καὶ
ἐν ταῖς κοφίναις, ἡλεκμέναι, ἐδωτ. καὶ ἐν ταῖς κοφί-
ναις, ἐν ταῖς ἀμφοδάραις .....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

... εἰς ἀχεράνα... ἐν τοῖς τοῦ κυρίου ἐδριβώ-
... μινον...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογή γίνετο καὶ γίνετο μετὰ τὸ ἀλώνισμα
καὶ κυρίως ἐν τοῦ ἀγροῦ ὡς εἶχε τὸ καλύτερο
δατόρι...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πρὸ τοῦ θερισμοῦ ἐγίνετο ἡ διαλογή ἐτακύν.
καὶ κατεσκευάσθη πλέγμα ἐκ σταχύων ἢ χιτῖνας

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ; ποῦ φυλάσσεται,
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Ἐφελαβέλο. εἰς τὴν θύραν ἢ τοῦ τοῖχου. δι' ἐνδοξῶν.
καὶ τῇ 1860 εἰς τὸν 1-2 ἔτη

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

καὶ τίς ἀνωσυρίε. ἀναμαστρον καὶ
ἡώρα. ἐκ τῶν ἀγροῦ τοῦ κυρίου πᾶς...
ἐδωρινούς ὡραις...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... *Φαῖνός* .....

β'. 1) Ποιοί ἀνάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

..... *ἡλικιωμένοι νέοι* .....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπό ποῖον μέρος ; .....

..... *οἱ νέοι κοιτώντας ἀπό τὰ βουνά...*

..... *ἡμίτρον χρησιμοποιοῦν τροχούς ἀρμάδης*

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... *τὰ θυμνωτρώσαν αὐτό ἐνεურῖς... τὰ βάζουν*

..... *ὅλα θωρά, ἐνῶ κρατοῦν καί μερικοί φαίναται*

..... *ρίζουν ἀρχαῖα εἰς τήν ὑγρὰν... μέγα βάθον*

..... *φύλλα... μέγα... ἡλικιωμένοι τῶν κατοίκων*

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

..... *τραγουδοῦν τραγούδια ωειμῶν ὑπερῆχο-*

..... *μῦθον... Γίνεσθαι... τῶν καί θυμωτέων.*

..... *μεγαλῆ... περὶ... ἵστα... μαλακμένων.*

2) Πηδημάτα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

..... *ἄλλοι θυμνωτρώσαν... φέρω... ἀπό τὴν ὑγρὰν*

..... *ἀρχίζουσιν... χορεύουσιν... ἀνδρες καί γυναῖκες*

..... *μυρίων νέων καί νέων... ἄλλοι δὲ... ἀπὸ τοῦ*

..... *τοῦ ὑγροῦ...*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

...τραχεῖ... ἀμάξης... μου... ξύλα...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

...Ἰούδα...

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[Βασιλείος Ἰωαν. Ρετρινᾶς, Βιδάδευτος.
Ἡ ἐκδρομὴ αὐτῆς ἐγένετο ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου
ἕως 28 φεβρουαρίου 1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Προβόλαια Έρωτηματολογίου
Έξεταζόμενος Τόπος: Θήμητρα Γρεβενών

1) Ξηλός 1 Αριθ. 2. Κατά το 1933 έγινε διανομή γης έκτασης
προς του Γεωργίου Γεωργίου εκτός μαλαίων
του χωρίου Έκτασις δέ' εν 200 στρεμμάτων
αποφραγήση εν τόν Μωήν

2) Ξηλός 2. Αριθ. 4 Πρώ το 1933 έως το 1940 έλαμβανον
αφροδην εν έδος ή εν χρήμα. Οί μισοί
80-90 δραχμές και οί άνδρες 100-120 δρχ.
Πρώ το 1940 έως σήμερα οί μισοί
100 δρχ. και οί άνδρες 150 δραχμές.

3) Ξηλός 4 Αριθ. 2. Η μορφή του ξυλίνου άρότρου ή το έμμοια
μέ του άρότρου του ευρωπαικού δι' άρε-
ρίθου εν το έρωτηματολόγιον.

4. Ξηλός 15 Αριθ. 5
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τραγούδι 1^{ον}

ή ηε γιοι μάς έργασες

μή αργεί να θάβιτέψης

δέ υποταγείται ή έργατιά

δέ θλασθηκοί ή υόθμος

δέ θλασθηκοί μειρά παιδιά

αυτού άρσούν να ίδούν τις μάνες

Τραγούδι 2^{ον}

Βουλγαροσούλα θέριζε

δ' ένα κοτό κριδάρι

Ντούρ βρέ μίεναμε ντούρ (ντούρ = σταμάτα)

ρίχνει χεριές εάν ωρόβαρα

δεμάτια εάν κριόρια

και στόδεμάτι αμοίμωπε

να μάνη το παιδί της

και βρή παιδιά της τόπαιρε

να αωή να τό ωεταξη

Βουλγαροσούλα μου.

5) Σελίς 25 Ἀπριλ 23. Ἐμμεῖτο μέ τραυτέρ θια τῆς δυνάμεως
τοῦ τραυτέρ εἰαί δι' ἐνός μεγάλου
πυρίου ἔδιδετο τίμους εἰς τῆς ἀλυσί-
την μηχανήν. Εἰς τό αὐτὸ μέρος ἡ
μηχανή εἶχε ἓνα στόμον ἐντός τοῦ ὁμοίου
ἐρρίωτοτεο καὶ δεμάτια ἐν θυνκεία δια-
καταλλήκων κυλινδρῶν ἐγένετο το κοσά-
τημα τῶν σταχίων καὶ συχρότας ἐγένετο
ὁ διαχωρισμός τοῦ καρπῶν ἀπὸ τοῦ ἀχυρῶν

[Βασιλείος Γ. Ρεζοινῶς, θιδαύνατος. Ἡ εὐλογία ἐγένετο ἀπὸ 10 Ἰαννα-
ρίου ἕως 28 Φεβρουαρίου 1950.]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Προβήματα Ύψι Προβήτων Μ. Υβίας.

Αἱ παραρθεύμεναι Πληροφωρίαι ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ
Συνιδεωμένου Φαναριώτου.

Ἡλικίας: 77 ἔτη. Πραγματικαὶ γνώσεις: 87 ταῖς οὕτως.
Υασιὸν δημοτικὸν ἔχειται.

Τόπος καταγωγῆς: Τεκενετίκι (Συαρίδι) ἱεραρχικὸς Καππαδοκίας.
Νομὸς Σεβαστείας Τόρτον.

Ἐξωστρίβωδ' ἀπὸ 1920 καὶ ἔρμатеτοδ' ἐς Σημυρίην
Γρέβινωδ' ἀπὸ 1923 ἔνδο καὶ ἔρμ μέχρι σήμερον.

Ἐξεταζόμενος τόπος Σημυρία Γρέβινωδ'.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

Σελίς 1 Ἀριθ. 1: Ὅσον ἔνταβι ἦδ' ἔλε ἑκαλληροσθε καδῖνας τὸ ἔκζετο
μυρος διὰ δὲ τὸν ἑκζομὸν ὡς μὲν.

Ἀριθ. 2: Ἀπὸ μὲν τὸν ἑκζομὸν, διὰ τὸ κυρὸ ἔχειν ἀπο-
ραδὴ τὸν ἑκζομὸν.

Ἀριθ. 3: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν, διὰ τὸν ἑκζομὸν ὡς μὲν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 2 Ἀριθ. 61: Ἐκζομὸν τὸν ἑκζομὸν.

Ἀριθ. 62: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν.

Ἀριθ. 63: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν.

Ἀριθ. 64: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν.

Ἀριθ. 65: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν.

Ἀριθ. 66: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν.

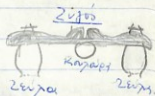
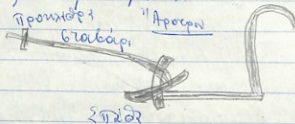
Σελίς 3 Ἀριθ. 67: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν.

Σελίς 4 Ἀριθ. 68: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν.

Ἀριθ. 2: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν.

Ἀριθ. 3: Ὅσον τὸν ἑκζομὸν.

ὁ γυμνὸς ὡς τῆς ἐκρίδας (ἐπὶ τοῦ ἐρωτικολογίου)
ὁ δεξιὰ ἐρικυδέμενος

Σελὶς 5 Ἀριθμ. 4 Τὸ νῦν ἦτο ἐκδύρου μίας μορφῆς διὰ τὴν
ἀρετήαν ὅσην τῆς κυραγῆς, ὅμοιον μὲν
τὸ εὐνοητόμενον εἰς τὴν ἐκρίδα 5 τοῦ ἐρωτικολογίου

Ἀριθμ. 5

Ἀριθμ. 6: Ἦν ξύλον

Ἀριθμ. 7: Συμπαρὸν ἀρετῆς ἀρίδα βραχὺ

Ἀριθμ. 8 α) Βούς τῆς ἀρετῆς

Ἀριθμ. 8 β) Πόνητος τῆς ἀρετῆς

Ἀριθμ. 9: Ὡς ἀναγινώσκω, ἡ μορφή του γυμνὸς ἦτο
ὡς τὸ ἐκρίδα τῆς ἐκρίδας 6 τοῦ ἐρωτικολογίου
ὁ δεξιὰ ἐρικυδέμενος.

Ἀριθμ. 10

Ἀριθμ. 11 Κουράρι

Ἀριθμ. 12: Οὐδέποτε δι' ἑσὶ γυμνὸς

Σελὶς 7 α) Ἄνδρας ἢ γυναῖκα πολλή φορὶς καὶ ὁ νόμος τῆς

Ἀριθμ. 6 β) Διότασις ἐκδύρου γυμνὸς μωαίτη ἢ γυμνὸς καὶ
δύναται μὲν τὸ γυμνὸς.

Ἀριθμ. 21 ὅτι καθόρκεν ἐκδύρου ὅμοιον

Ἀριθμ. 3) Πήρηναν μωαίτους. Τὰ νῦν γυμνὸς καὶ μωαίτην εἰς
τὸ εὐνοητόμας ἀφάντων παρὸν καὶ ἐκείνου

Σ < π/5 8

Ἀποδμ. 4: ὡς τοῦ ἁγίου (α) καὶ ἐκείνου τοῦ ἱερογλυφογράφου

Ἄριστ. 5: τὸ ὄργανον γίνεται ἐξ αὐτῶν καὶ ἀντι-
φύσει (ὄργος). Καὶ τὸ ὄργος ἐκφυγὼν μὴ
οὐκ αὐτῶν

7 April 6 Bei Wäpfen virens erwand.

Σ + 215 9

Ἐπειδὴ γὰρ εἶναι ἀρρηκόμενα. τὸ ὡς πρὸς τοῦ ἡυκτισμο-Μαίτρο καὶ
τὸ ὡς πρὸς τοῦ ἰσμο-Τόλμο. Τὸν δὲ ξυνοικισμὸν ἴσως
τὸ ἄρρηκτον καὶ ἡ ὁμοφροσύνη. Ἀλλὰ ἴσως οὐκ ἔστι
χωρὶς αὐτοῦ, ὡς εἶχον ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ χωρὶς τοῦ
ὡς πρὸς. Ἐπομένως ὁ ἀρρηκτισμὸς καὶ ἡ ὁμοφροσύνη
χωρὶς αὐτοῦ ὡς πρὸς αὐτὸν.

Άρθρο 2. Τὸν Μάρτιο ἐκτελεσθῇ ἀπόφασις πρώτη τοῦ βελήφριου

μαίτος Άγια Παναγία, Αρχιε το γέννημα

Ημερ. 3. 1ος χρόνο

April 4 April 8 April 12 April 16 April 20 April 24 April 28

Апрель 21-го мая 1906 года

6) με άζαση

Σελίδα 10

2 April 2 8. 40 p.m.

Ἄρθ. 3 Ἐπειὶς ἔμελλε κυρίως νὰ ὀργανωθῇ, διὰ τὸ κυριάρχει τὸ ὄργανον τοῦ νου καὶ νὰ ὀργανωθῇ τὸ εὐαγγέλιον μετὰ τὸ ἔθνος

г) Каркас, Тбани

Σελ. 1.1.

Άρθρο 6 ο Βοηθός εφ' όλης τής δουλειάς

Αριθ. 7 παραρτήρια χωράφια. Γινώσκω το έδαφος το
φαινόμενο και η βιωχή του φεβρουαρίου.

Ἀριθμ. 8. Διατηρήσαι ἑξῶς χυροῖρια.

Σελίς 12.

Ἀριθμ. 1. Μὲ ὀρθῶνι μοι κοββαί

Ἀριθμ. 2. μὲ κοββαί

Ἀριθμ. 3. Ὅττο ὀρθῶνι

Ἀριθμ. 4. Ἐν ξύλῳ. Μίση ἀνὸ καὶ ὀρθῶνι ἀποστρέψω θεῶν
Ἡ κοββαί ἐν ξύλῳ, τὸ ἐν ξύλῳ καὶ ἡ λαβὴ ἐν ξύλῳ
Ὅττο ὀρθῶνι μετὰ ἐκείνη τῆς βελίδος 12 καὶ ἔνιωσαν
τοιοῦτον.

Σελίς 13

Ἀριθμ. 5. Τὰ ὀρθῶνι καὶ κατεβαίνωσι οἱ διδουρροί, τὸς κοββαί
τὸς ἐκαστοῦ ἐκείνου ἀνὸ τὰ ἔργα τοῦτα.

Ἀριθμ. 6. Ὅλοι ἔδωκοντο ὀρθῶνι φανερῶν

Ἀριθμ. 7. Ἐξ ἑξῶς 5 κοββαί

Ἀριθμ. 8. Πενήντα ὀρθῶνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθμ. 9. Ἐν τῷ ὀρθῶνι ὀρθῶνι ἀνὸ τὰ

Ἀριθμ. 4. Ἐμαρτύρητο μετὰ ὀρθῶνι ὀρθῶνι ὀρθῶνι ὀρθῶνι.

Σελίς 14

Ἀριθμ. 5. ὀρθῶνι

Ἀριθμ. 6. Ἀνδρες - γυναῖκες

Ἀριθμ. 7. Ἐξ ἑξῶς ξυαί, βούτυρο, τυρί, μὲν φανερῶν

Ἀριθμ. 8. Μόνο γυναικῶν οὐκ ἔστιν

Σελίς 15

Ἀριθμ. 4. ὅτι ἔδωκεν ὀρθῶνι

Ἀριθμ. 6. ὅταν μία ἡμέρα ἀρχινῶσιν ἡ χυροῖρια καὶ
δὴ τὸ ἔργον ἐκείνου μετὰ τὸν ἡμέραν ἡμέραν
καὶ τὸν ἡμέραν ἡμέραν ἐξ ὅτι χυροῖρια καὶ νύκτα
καὶ ὁ βασιλεὺς. ὅταν ἔργον ἐξ ὅτι χυροῖρια καὶ νύκτα
ὀρθῶνι καὶ τὸν ἡμέραν ὀρθῶνι καὶ τὸν ἡμέραν ὀρθῶνι
καὶ τὸν ἡμέραν ὀρθῶνι καὶ τὸν ἡμέραν ὀρθῶνι.

Ἀριθμ. 1. ὅν' ἔδεναν δεξιότατα
Σελίς 16

Ἀριθμ. 2. ὅν' ἔδεναν δεξιότατα

Ἀριθμ. 3. ὅν' ἔδεναν δεξιότατα.

Ἀριθμ. 1. ὅν' ἐγένετο θυμομενὴ φωνήων
Σελίς 17

Ἀριθμ. 1. Μὴ ἄχρησται καὶ βανό. Τὸν βανό τὸν ἔδωσαν
τὸν φεινόντα κατὰ τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν
μὴ βανό. Τὸ ἄφηναν ἐν τὸ κυρτῶν τὰ φωνήων
καὶ κατὰ τὸν κυρτῶν τὰ τὸν τὸν τὸν τὸν
μὴ βανό ἐν τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Ἀριθμ. 2. Τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Ἀριθμ. 3. Τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν
ἐκε ἔχον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθμ. 1. Τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν
ὡς ἔκιν μὴ βανό ἐν τὸν

Ἀριθμ. 2. ὁ κυρτῶν τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν
μὴ βανό ἐν τὸν τὸν

Ἀριθμ. 3. ὁ τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Ἀριθμ. 4. ὁ τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Σελίς 19

Ἀριθμ. 5. ὁ τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Ἀριθμ. 6. ὁ τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Ἀριθμ. 7. ὁ τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν
καὶ ἄφηναν τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Ἀριθμ. 8. ὁ τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν
καὶ ἄφηναν τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Ἀριθμ. 9. ὁ τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Ἀριθμ. 10. ὁ τὸν τὸν τὸν τὸν τὸν

Σελίς 20

Ἀριθ. 11 α) Μέ βόδια, τὰ ὅσους ἔφερον γύρω ἐν τῷ ἔθνει, καὶ
δοῦναι, ἢ ὅσους ἦσαν ἀπὸ τοῦ αἵματος.

Ἀριθ. 14 α) ἔφύοντο ἐν τῷ γύρω καὶ βόδια μοῖ ἐν τῷ ἔθνει καὶ
τὸ μέγεθος τοῦ γύρω καὶ τοῦ κορφοῦ ἐφαινόταν καὶ
δοῦναι. Μὲ ἕνα παρὰ τὸν γύρω ἔφύοντο
τὸν μόνον γύρω γύρω.

Τὸ ἔθνος καὶ τοῦ δοῦναι ἦσαν ὅμοιο μετὰ τὸ ἔθνος
καὶ βόδια 21 καὶ τὸν γύρω.

Σελίς 22

Ἀριθ. 8) Ἦν ἐν τῷ ἔθνει καὶ τὸ ἀνέμεινον ἀπὸ τοῦ
ἔθνους.

Ἀριθ. 12. Ζουρμὰ καὶ τὸν γύρω.

Ἀριθ. 13. Μὲ τὴν Ζουρμὰ καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω
τὸ ἔθνος.

Ἀριθ. 14. Βοῦκα καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω.

Σελίς 23

Ἀριθ. 15. Μία ὁρμή.

Ἀριθ. 16. Λαμνί.

Ἀριθ. 17. Ὅσοις ὁ γύρω μετὰ τὸν γύρω.

Ἀριθ. 18. Μὲ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω.

Ἀριθ. 19. Κοινὰ. Καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω.

Σελίς 24

Ἀριθ. 20. Ὅσοις ὁ γύρω καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω.

Ἀριθ. 21. Μὲ τὴν γύρω καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω.
τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω καὶ τὸν γύρω.

-7- Σελίς 25

Ἀριθ. 22

Θυβέν

Ἀριθ. 23

δὲν ἐρίνεο

Ἀριθ. 1

λαγνί. μέτρη ζουμπάνα. ἔχοντα τειχίμους

Σελίς 26

Ἀριθ. 2.

μέτρη καρωπόι. ἔχοντα ὡς τὴν βελος 26 τῶν
ἐπικρατορογιόν

Ἀριθ. 3

ἄνδρες μισθους καὶ αὐτοῖς

Ἀριθ. 4

Κεράσια. μέτρη ποσότητα μισθῶν ὁ αὐτοκω-
ρισμός του παρῶν.

Σελίς 27

Ἀριθ. 6.

μέτρηνο ἡ θέρμησι

Σελίς 28

Ἀριθ. 7

μέτρη βανίδ. μισθῶν ἐξ ἔχοντα **Τ**
διαφορῶν μισθῶν ἐξ ἔχοντα ἐπὶ βανί εἰς ἀπὸ τῶν
ὡς δὲ τὸ ἀπὸ τῶν ἐξ ἔχοντα ἐπὶ βανί αὐτοῖς
ἀπὸ τῶν ἐξ ἔχοντα ἐπὶ βανί αὐτοῖς
ὁ μισθῶν τὸ ἐξ ἔχοντα.

Ἀριθ. 11)

ἐάν τὸ ἐξ ἔχοντα ἐπὶ βανί αὐτοῖς τὸ ἐξ ἔχοντα ἐπὶ τὸ
ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ὁ δισματισμός καὶ τὸ ἐξ ἔχοντα.
τὸ ἀπὸ τῶν ἐξ ἔχοντα καὶ ἐξ ἔχοντα τὸ δισμῶν του.
ἡ μισθῶν του ἐπὶ τῶν μισθῶν μετὶ τὸ τζαρί, τὸ
αὐτοῖς κυρῶν 11-12 βανίδ.

Σελίς 29

Ἀριθ. 3.

Αὐτοκωρισμός ὡς τὴν βανί εἰς τὸ ἀπὸ τῶν

Ἀριθ. 4.

Αὐτοκωρισμός τὸ ἀπὸ τῶν εἰς τὴν ἀπὸ τῶν.

Σελίς 30

Ἀριθ. 5

μέτρη τῶν ἀπὸ τῶν αὐτοῖς τὸ διαμετρήν κυρῶν

Ἀριθ. 6.

διαφορῶν ἡ πέντε καὶ τὸ ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν
δύνας. ὁ δισματισμός αὐτοῖς καὶ ἐξ ἔχοντα μέχρι
τὴν βανί ἐξ ἔχοντα. μέτρη τὸ τριάντα καὶ τὸ ἔχοντα
γυναικῶν ἀπὸ τῶν.

[Βασίλειος Γ. Πετρινός, διδάσκων 4 συλλογή εγχειρί-
δια 10 Ιανουαρίου έως 28 Φεβρουαρίου 1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ